

**Всеукраїнський студентський та учнівський конкурс із перекладознавства  
до Міжнародного дня перекладача 2026  
на тему «Between the Lines: Think, Translate, and Transform»**

*Завдання для учнів закладів загальної середньої освіти та студентів 1-2 курсів  
закладів фахової передвищої освіти*

**Тексти для перекладу**

**I**

### **How Metaphors Shape Our Thinking**

We use metaphors every day, often without even realizing it. Famous writer Ralph Waldo Emerson called language “fossil poetry” because many of our common words started as poetic images. Over time, these images became part of our everyday speech. But metaphors are not just artistic tools –they shape how we see the world.

Linguists George Lakoff and Mark Johnson explained that we use concrete things to understand abstract ideas. For example, we often talk about ideas as if they were plants. We say an idea is “fruitful,” that someone “planted a seed” in our mind, or that a bad plan “died on the vine.”

More importantly, metaphors change how we act. In English, we often think that *ARGUMENT IS WAR*. We talk about “winning” an argument, attacking “weak points,” or defending our position. But what if we thought of an *ARGUMENT AS A DANCE*? Instead of trying to defeat the other person, the goal would be to work together and create something enjoyable.

Metaphors also influence our decisions. In one famous experiment, people read about the crime rate in a city. One group was told that crime was a “beast ravaging the city,” while the other group read that crime was a “virus.” People who read the *beast* metaphor wanted to catch the criminal and build more prisons. People who read the *virus* metaphor wanted to find the root causes and treat the problem.

Metaphors can build understanding, but they can also be used to manipulate us or cause harm. Because our language influences our thoughts, it is important to notice the hidden images behind our words. By learning to read between the lines, we can choose better metaphors and change the way we think.

(Text source: adapted and abridged from B. S. Genta, “Metaphors Make the World,” Aeon, 8 February 2024. <https://aeon.co/essays/how-changing-the-metaphors-we-use-can-change-the-way-we-think>)

## II

### Слово – це хвиля

Напередодні літньої літературної школи я блукала Львовом і зупинилася послухати вуличного музиканта, який грав на кобзі. У його руках кобза була немов маленький всесвіт. Далі дорога привела мене до галереї сучасного сакрального мистецтва ICONART, де я побачила листівку про створення світу Богом із написом «слово». Листівка стала лейтмотивом моєї поїздки в Карпати – туди, де я вперше наважилася створити власний прозовий твір, творячи його день за днем, як у перших рядках Книги Буття.

У перший день Господь створив світло й відділив його від темряви. Мій перший день теж був сповнений світла, бо я стала ближчою до слова. Усі учасники отримали торбинки з написом «Твоє слово важить». Чи кожне слово справді важить? Я думаю, що важать лише ті, що сповнені світла.

На другий день Бог відокремив води, створивши твердь небесну – простір між небом і водами. Література – це твердь над хаосом досвіду: вона впорядковує пережите в слові.

На третій день Бог створив землю та рослинність. Споглядаючи гори, я згадую слова Рози Ауслендер, поетеси, яка народилася в Чернівцях: «...тому що слово – це хвиля, тому що ти – слово і хвиля...». Гори – це застигли хвилі, як і досвід людини, що змінює її внутрішній ландшафт.

На четвертий день Бог створив світила. Головна тема твору, наче сонце, освітлює весь текст, місяць відбиває приховані смисли.

На п'ятий день світ наповнився рухом і звуками. Так і текст оживає завдяки діалогам, образам і подіям.

На шостий день Бог створив людину. У творі головний персонаж стає центром, навколо якого обертається весь світ тексту.

На сьомий день Бог відпочивав. Після написання оповідання я теж даю собі й тексту час на відпочинок.

Бог створив світ за сім днів, а я маю ціле життя, щоб творити свої світи за допомогою слова. Бо слово – це хвиля, і поки я жива, я – хвиля, що котиться.

(Джерело: Адаптовано та скорочено за матеріалом Олени Роман «Слово – це хвиля», *Sensor Media*, 21 серпня 2025 року.  
<https://sensormedia.com.ua/essays/slovo-cze-hvylya/>)